

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет Педагогічний
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій**

**СИЛАБУС
ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ**

**Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А 3 Початкова освіта
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри початкової освіти
Протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Освітній менеджмент»
Викладач (-і)	професор Червінська Інна Богданівна
Контактний телефон викладача	+380506716106
E-mail викладача	inna.chervinska@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є: концептуальні засади, нормативно-правова база та особливості освітнього менеджменту сучасного закладу освіти.</i></p> <p>Вивчення дисципліни «Освітній менеджмент» передбачає удосконалення здобувачами вищої освіти професійних знань, умінь і навичок, підвищення особистої професійної здатності для забезпечення ефективного управління освітнім процесом у закладах освіти. У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти набувають необхідних знань та умінь щодо управління закладами освіти, знайомляться з вітчизняним та зарубіжним досвідом менеджменту освіти, усвідомлюють місію, мету, об'єкт і суб'єкт ЗЗСО, принципи, функції, інструменти менеджменту освіти, основи управлінської та організаційної культури. Зміст освітнього компонента спрямований на усвідомлення соціальної значущості професії педагога, здобуття належного рівня професійної освіти; на оволодіння культурою мислення, сприйняття інформації, створення управлінських кейсів, постановки цілей та їх реалізації; на використання основних теоретичних знань з професійної етики та педагогічної культури в процесі професійного самовдосконалення.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Мета вивчення навчальної дисципліни:</i> засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань, практичних навичок та професійних компетентностей в організації освітнього процесу та управління педагогічною діяльністю в сучасному закладі освіти. Основні завдання освітньої компоненти полягають у розвитку управлінського мислення, здатності до аналізу управлінських ситуацій; вивчення теоретичних основ освітнього менеджменту; формування готовності до використання управлінських умінь та навичок у професійній діяльності менеджера освіти.</p> <p><i>Основними цілями вивчення дисципліни є:</i> ознайомити здобувачів освіти з базовими принципами, нормами і правилами освітнього менеджменту; розкрити інноваційні аспекти управління закладами освіти, розглянути підходи та моделі взаємозв'язку суб'єктів та об'єктів освітнього менеджменту, засоби позитивного впливу на формування менеджерської логіки та культури. За допомогою лекційних та практичних занять, організації самостійної роботи, виконання завдань модульного контролю, магістрам надається можливість удосконалювати свої теоретичні знання та використовувати їх у практичній діяльності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><i>Загальні компетентності (ЗК).</i> Здатність дотримуватися професійної етики, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та викладацькій діяльності, що сприяє розвитку загальної культури й соціалізації.</p>	

Фахові компетентності. ФК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, до вибору стратегій спілкування; готовність працювати в команді, уміння вибудовувати педагогічну взаємодію на засадах співробітництва та партнерства; здатність до активного слухання; оволодіння прийомами та методами цілеспрямованого самовдосконалення.

Програмні результати навчання.

ПРН 9. Створювати умови для конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу, демонструвати лідерські якості, уміння працювати у команді, дотримуючись принципів наукової етики.

ПРН10. Виявляти здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку та самовдосконалення, навчання впродовж життя, брати відповідальність за результати власної професійної діяльності. Здійснювати безпечну управлінську діяльність у закладах професійної освіти на адаптивних засадах та принципах самоактуалізації, саморегуляції та саморозвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські, практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	013 Початкова освіта	1	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Стратегічний менеджмент в освіті. Теорія і практика освітнього менеджменту. Сутність і завдання освітнього менеджменту. Інноваційний освітній менеджмент. Сучасні теорії освітнього менеджменту. Стратегія. Оперативне і стратегічне управління.	2	2	10
Тема 2. Особистість в управлінні ЗЗСО. Керівник-менеджер у системі освіти. Місія менеджера в сфері освіти. Компетентність сучасного менеджера освіти. Професіограма. Посадові вимоги до менеджера освіти. Карта посади. Професіоналізм, його складові: професіональна культура, управлінська майстерність, володіння управлінськими технологіями. Модель сучасного менеджера-професіонала в освіті.	2	2	10

Тема 3. Основні стилі менеджменту. Управлінські рішення в освіті. Алгоритм прийняття управлінських рішень. Організаційна культура прийняття управлінських рішень. Методи управління в освітньому менеджменті. ЗЗСО як педагогічна система і об'єкт управління.	2	2	10
Тема 4. Лідерство. Новаторство. Педагогічний супровід. Ефективні стратегії лідерства в педагогічній діяльності. Специфіка управління кар'єрою молодих фахівців освітньої галузі.	2	4	10
Тема 5. SWOT- аналіз освітньої діяльності ЗЗСО. SWOT-аналіз як універсальний метод процесу стратегічного планування діяльності організації. Мета та завдання SWOT-аналізу. Матриця SWOT-аналізу: сильні та слабкі сторони.	2	4	10
Тема 6. Комунікації та зворотний зв'язок в освітньому менеджменті. Культура ділового спілкування. Ділові комунікації: значення, форми, організація спілкування (ділові бесіди, наради, педради). Організація якісного зворотного зв'язку.	2	4	10
Заг.:	12	18	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 10 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів.		
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 10 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.		
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 10 балів.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань		
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма здачі – комбінована (усна, письмова).		
7. Політика навчальної дисципліни			
1. <i>Письмові роботи</i> виконуються відповідно до програмових вимог та тематики лекцій, зазначених у силабусі.			
2. <i>Академічна доброчесність.</i> Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності			

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. *Відвідування занять*. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf> та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Література

Основна:

1. Аспекти управлінської діяльності в школі. Ч. I / Упоряд. Н. Мурашко. К.: Ред. Заг. газ., 2015. 128 с.
2. Андросюк В.М. Педагогічний менеджмент і психодидактика: навч. посібник. Тернопільський національний економічний ун-т. Т. : Економічна думка, 2018. 216 с.
3. Гамаюнов В. Г. Дидактичний менеджмент: навчаюче управління. Х.: Вид. група «Основа», 2004. 80 с.
4. Гайдамака О.М. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Луганський національний педагогічний ун-т ім. Т. Шевченка. Луганськ: Альма-матер, 2005. 184 с.
5. Єльнікова Г. Управлінська компетентність. К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. 128 с.
6. Зверева В. І. Як зробити керування школою успішним. Х.: Веста: Видавництво Ранок, 2007. 160 с.
7. Карамушка Л. Психологія освітнього менеджменту. К.: Либідь, 2004. 126 с.
8. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації. Х.: ТОВ, 2017. 126 с.
9. Червінська І.Б. Соціально-освітнє партнерство як умова формування позитивного іміджу сучасного закладу освіти. *Вісник Львівського університету*. Серія педагогічна. 2021. № 38. С. 68–78.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/11883>
10. Червінська І.Б. Освітній менеджмент: науково-методичний супровід вивчення навчальної дисципліни : навчально-методичний посібник для студентів. Івано-Франківськ, ПНУ, 2020. 140 с.
11. Червінська І. Б. Технологічні підходи до формування позитивного іміджу гірської школи: монографія. *Інновації в освітньому процесі гірської школи*. Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2019. С.168-198.

12. Червінська І. Б. Соціально-педагогічний супровід формування позитивного іміджу освітнього закладу: навч. посібник. Івано-Франківськ: ПНУ. 2019. 84 с.

13. Червінська І.Б. Бренд закладу загальної середньої освіти як показник його конкурентоздатності в освітньому просторі регіону. *Молодь і ринок*. 2021. №10 (196). С. 24-28. DOI: [10.24919/2308-4634.2021.248336](https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.248336)

14. Червінська І.Б. Соціокультурний контекст спрямованості державно-громадського управління сучасним закладом загальної середньої освіти. Професійна підготовка фахівців у вимірі нових освітніх реалій: український та зарубіжний досвід: монографія. Івано-Франківськ: НАІР, 2019.С.169-192.

https://drive.google.com/file/d/1Hf6b_6Wf-cuLW8ONJxoZMWM1x5dhIRmH/view?usp=share_link

15.Червінська І.Б. Пінчук Н. Я. Складові професійного іміджу майбутнього менеджера освіти. *Проблеми освіти*. 2025. №2(103). С.393-410.

<https://doi.org/10.52256/2710-3986.2-103.2025.25>

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Допоміжна:

1. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посіб. К. : Академія, 2001. Р. 4.1., 4.2.

2. Закон України «Про освіту» (2017). Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/download.htm

3. Єльнікова Г. Управлінська компетентність. К.: Ред. загальнопед. газ., 2015. 128 с.

4. Зверєва В. І. Як зробити керування школою успішним. Х.: Веста: Видавництво Ранок, 2007. 160 с.

5. Коломінський Л. М. Психологія менеджменту в освіті: соціально-психологічний аспект: монографія. К.: МАУП, 2000. 160 с.

6. Черниш А.П. Менеджмент освіти: навчальний посібник. К.: Видавництво «Університет» КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2008. URL:

https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/7034/1/A_Chernysh_NP_OM_IS.pdf

7. Червінська І. Б., Василик М.М. Червінський А. І., Нейко Н.В. Інноваційні підходи до застосування технік зворотного зв'язку в освітньому процесі закладів вищої освіти. *Гірська школа Українських Карпат*. 2023. №28. С.41-47

<https://journals.pnu.edu.ua/index.php/msuc/article/view/7225>

doi: 10.15330/msuc.2023.28.41-46

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач,
доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри початкової освіти

та освітніх інновацій

Інна ЧЕРВІНСЬКА